

Katsastustoimipaikan tilat ja laitteet

TRAFICOM/94445/03.04.03.00/2019

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Liikenteen turvallisuusvirasto on 18 päivänä toukokuuta 2018 antanut määräyksen katsastustoimipaikan tilat ja laitteet (TRAFI/191268/03.04.03.00/2018). Määräyksellä Liikenteen turvallisuusvirasto on antanut laissa ajoneuvojen katsastustoiminnasta (957/2013) 22 § ja 25 § tarkoitetut tarkemmat määräykset katsastustoimipaikan tiloista ja laitteista.

Määräyshankkeen tarkoituksena on antaa uusi määräys katsastustoimipaikan tiloista ja laitteista, joka kumoaa 18.5.2018 annetun määräyksen (TRAFI/191268/03.04.03.00/2018). Määräyksen tarkoituksena on yhtenäistää ja selkeyttää katsastustoimipaikkojen tiloille ja laitteille asetetut vaatimukset.

Määräyksen valmistelu

Määräys on valmisteltu Liikenne- ja viestintävirastossa. Määräyksen valmistelussa on erityisesti otettu huomioon katsastuksen ohjeistusta ja valvontaa hoitavien Liikenteen turvallisuusviraston virkamiesten ja katsastusalalla toimivien sidosryhmien näkemykset muutostarpeista. Liikenteen turvallisuusvirasto on esitellyt määräystä määräyshankkeen edetessä katsastuksen laatutyöryhmän jäsenille.

Määräyksestä pyydetään erikseen lausuntoa sidosryhmiltä. Lausuntopyyntö julkaistaan myös Liikenne- ja viestintäviraston internet-sivuilla

Määräys ilmoitetaan ennakkoon Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/1535 mukaisesti.

Arvio määräyksen vaikutuksista

Määräyksellä voidaan madaltaa katsastustoiminnan aloittamisen kynnystä pienempien alkupääomakustannusten myötä. Määräys mahdollistaa katsastustoimipaikan tilojen ja laitteiden hankkimisen katsastettavia ajoneuvoja koskevien vaatimusten mukaisesti. Riskinä on, että tietyn kokoisten tai tiettyyn ajoneuvoluokkaan kuuluvien ajoneuvojen katsastamiseen tarkoitetut katsastuspaikat vähenevät, koska niiden katsastamiseen vaadittavat tilat ja laitteet kasvattavat toiminnan kustannuksia.

Yksityiskohtaiset perustelut

Yksityiskohtaisissa perusteluissa on selostettu määräyksen muutokset nykyiseen määräykseen verrattuna.

Kappaleessa 1 tarkennetaan kohdassa 3.1 lueteltujen ajoneuvokohtaisten tarkastusvälineiden vaadintaa ainoastaan sellaisilta katsastustoimipaikoilta jotka suorittavat sellaisten ajoneuvojen katsastuksia joissa kyseiset työvälineet tarvitaan.

Kappaleessa 1.2 määritellään määräyksessä käytettävät termit: erikoiskatsastus, liikuteltava testausyksikkö ja nostolaite. Kohdassa myös selvennetään määräyksen velvoittavan myös tarkastuspaikkoja, niiltä osin kuin ne suorittavat katsastukseen kuuluvia tarkastuksen osia.

Kappaleessa 2.1 kevennetään aiempaa katsastustilojen kokovaatimusta muuttamalla vaatimus katsastettavien ajoneuvojen kokoon sidotuksi. Määräyksessä määrätään minimivaatimus työtilalle katsastuksen suorittamista varten. Ajoneuvon ympärille vaadittavaa vähintään yhden metrin työtilaa rajoittavina ei pidetä ajoneuvonostimen pilareita tai käyttöpaneelia. Toimipaikalla mahdollisesti olevan tarkastuskuilun tulee olla sivupoistumistiellä varustettu AVIn linjauksen mukaisesti, mutta mahdollisesti aiemmin ilman sivupoistumistietä hyväksytyjä voitaisiin kuitenkin hyödyntää, jos AVI katsoisi tämän olevan perusteltua.

Kappaleessa 2.2 kevennetään aiempaa katsastustilojen kokovaatimusta muuttamalla vaatimus katsastettavien ajoneuvojen kokoon sidotuksi. Määräyksessä määrätään minimivaatimus työtilalle katsastuksen suorittamista varten. Ajoneuvon ympärille vaadittavaa vähintään 1,5 metrin ja ajoneuvon eteen ja taakse vaadittavaa vähintään 1,0 metrin työtilaa rajoittavina ei pidetä ajoneuvonostimen pilareita tai käyttöpaneelia. Toimipaikalla mahdollisesti olevan tarkastuskuilun tulee olla sivupoistumistiellä varustettu AVIn linjauksen mukaisesti, mutta mahdollisesti aiemmin ilman sivupoistumistietä hyväksytyjä voitaisiin kuitenkin hyödyntää, jos AVI katsoisi tämän olevan perusteltua.

Kappaleessa 2.3 vaatimuksessa siitä, että yksittäisen ajoneuvon tarkastus on voitava suorittaa yhdessä paikassa ajoneuvon punnitusta lukuun ottamatta, yhdellä paikalla tarkoitetaan esimerkiksi samaa pihapiiriä tai samaan pihapiiriin kuuluvia rakennuksia.

Kappaleessa 3.1 poistetaan rengas-/asennusraudan mittavaatimus liian spesifisenä tietona. Käytännössä katsastustyössä vaadittava raudan pituus pysyy kuitenkin vähintään yli puolimetriä pitkänä koska lyhyemmällä vipuvarrella esimerkiksi akseliston laakerointien tarkastamista ei voida suorittaa riittävällä voimalla. Jarrulevyjen pak-suuden mittaamiseen käytettävän laitteen vaatimukseen muutetaan vaatimus jarrulevyjen paikallaan olosta muotoon: rakenteita purkamatta. Tällä pyritään selvittämään katsastuksessa tehtävän tarkastamisen luonnetta ja siinä vaadittavien työvälineiden ominaisuuksia.

Kappaleessa 3.2 tarkoitettu pyörä voi olla myös paripyörä.

Kappaleessa 4.1 poistetaan vaatimus 10 metrin mitasta, koska 30 metrin mitalla voidaan suorittaa kaikki katsastuksessa tarvittavat mittaukset riittävällä tarkkuudella. Lisäksi muutetaan rengasraudavaatimus vähintään 1 metrin mittaisen vääntöraudan vaatimukseksi. Kyseisen pituinen rauta tarvitaan mm. jousitappien ja akselistojen laakerointien tarkastamiseen vääntämällä eikä lyhyemmällä raudalla saavuteta riittävää voimaa em. tarkastamisten suorittamiseen.

Kappaleessa 5 muutetaan ajoneuvoluokkakohtaiset laitevaatimukset direktiivinkaltaiseen taulukkomuotoon luettavuuden helpottamiseksi. Kohdassa 4 nelivetoisten ajoneuvojen tarkastamiseen hyväksyttävän rullajarrudynamometrin soveltuvuudella tarkoitetaan dynamometriä, joka joko pyörittää renkaita vastakkaisiin suuntiin; pyörittää yhtä rengasta kerrallaan tai; joka on varustettu vapaan akselin apurullilla.

Kappaleessa 6 laitteiden kalibrointivälit muutetaan vastaamaan direktiivin minimivaatimuksia. Muutos tarkoittaa käytännössä aiempaa harvempaa kalibrointiväliä jarrudynamometreille ja painelähettimille ja äänentason mittalaitteille.

Kappaleessa 7.1 listan kohdassa 1 "ajoneuvoille, jotka on varustettu telaketjuin tai teloin" tarkoitetaan esimerkiksi kaivureita tai muita ajoneuvoja, joita ei ole suuren kokonsa vuoksi tarkoituksenmukaista siirtää katsastustoimipaikalle tarkastusta varten. Poikkeus koskee siten ainoastaan useammalla kuin yhdellä telalla varustettuja ajoneuvoja. Listan kohdassa 2 korotetaan toimipaikan ulkopuolella suoritettavien rekisteröinti, muutos- tai kytkentäkatsastusten salliminen ajoneuvoille, joiden rakenteellinen nopeus on 35km/h aiemmasta 30km/h raja-arvosta. Tällä mahdollistetaan

nykyisten pyöräkuormaajien katsastaminen ilman velvoitetta siirtää niitä katsastus-toimipaikalle.

Tietosuojavaatimuksia koskeva kappale on poistettu, koska tietosuoja määrittyy mui-den yritystoimintaa koskevien pakottavien säädösten mukaisesti.

Määräyksen aikataulu

Määräys on tavoitteena saada voimaan 1.11.2019.

Määräyksestä viestiminen

Hankkeen aloittamisesta ja määräyshankepäättökseen hyväksymisestä on tiedotettu (silloisen) Liikenteen turvallisuusviraston verkkosivuilla sekä sähköpostitse tieliiken-teen määräysvalmistelun tiedotuslistalle ilmoittautuneille. Valmis määräys julkais-taan Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla ja Finlexissä. Määräyksen antami-sesta tiedotetaan Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla ja myös erikseen si-dosryhmille.